

آن سادی

- سرینجی کتاب -

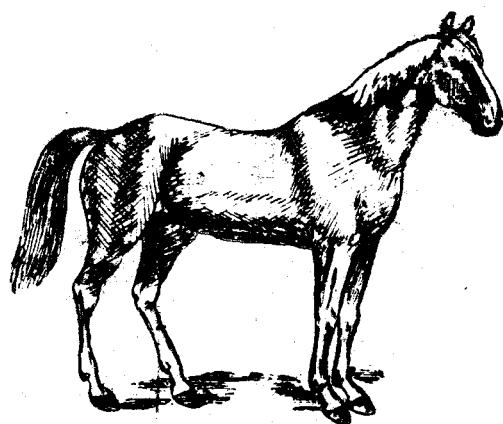
آذربایجان دیلینی او خوماًق ایسته نیلره :

آن دیلی

- بیرینجی کتاب -

آمات ذ

آت

آنا

آت

آن

آنا

آآآآ آآآآ آآآآ

آت آتا آآآآت

او و

اوت

اوت
آت

آتا
آت
اوت

آتا اوت آت

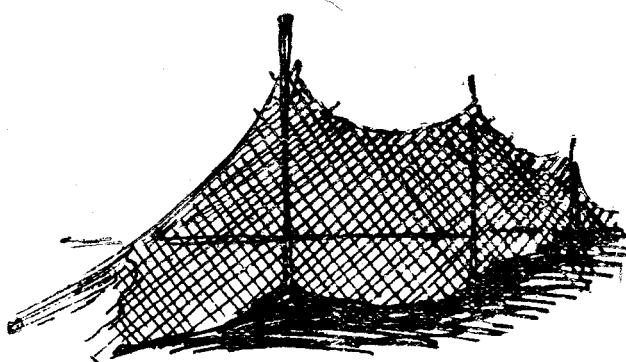
او او او سو سو سو

اوت . آتا اوت آت

	ر
اوت	نار
آت	تور
آتا	آثار

تار

تور

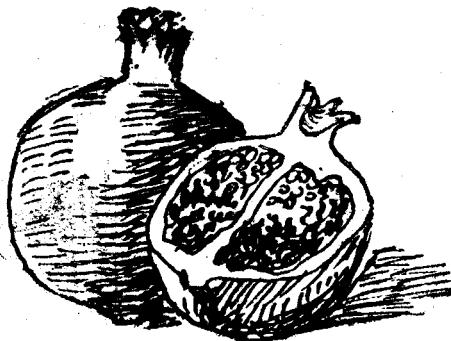
آتا اوت آت.

آتا تور آثار

ر ر ر تور

آتا تور آثار

ن ذ

نار

نار	اون	نار
تار	اوت	تار
تور	آت	تور

اون نار . اون آت . اون تار .

ن ذ ن ذ

اون ناز . اون آت

ش شه

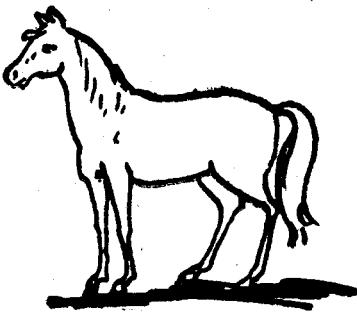
شار

آتا	شور	شار
آنا	تور	نار
آت	آش	تار

اون شار . اون تور .

ش ش ش ش ش ش ش

آلما

آت

آش

آنَا

شور

آتَا

آتا

تور

اوت

اون

شار

آتا تور آثار. اون شار. اون مار.

اون آت. اون شانا. آتا اوت آت.

آما تور آثار. آما اوت آت

پ پ

توب

پاشا
قاب
آرپا

نار
تار
شار

توب
تور
شور

آتا آرپا آپار آتا اوٹ آت

اوٹ نار آپار پاشا توب آتار

پ پ

پاشا توب آتار . اوٹ نار آپار

س س

ساب

آسان

ساب

سارا

پاس

شوربا

تاس

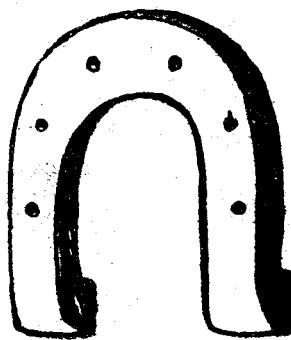
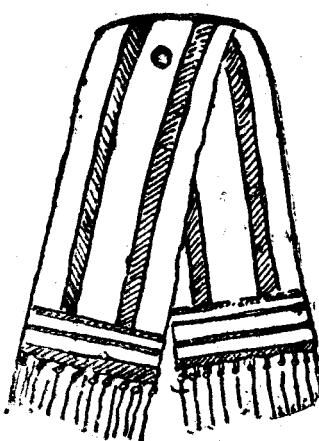
سونا آتا آرپا آپارار

سارا شوربا آسار

س س

س س، سونا شوربا آسار

ل ل

شال نال

پالتار

آلار

ناللار

ال

آلا

سول

نال

شال

لال

آنا شار آل باشا آت ناللار آتا پالتار آلار

ل ر

آتا پالتار آلار

م

مارال

آلما	مالا	شم
لامپا	ماشا	ماش
شاما	مارال	مال
آنام آلما آلار پاشا سامان آلار		
آنام لامپا آپارار مارال او تلار		

م

آنام آلما آلار . آنام آلما آپارار

او و

اون

توت	پول	اون
-----	-----	-----

موم	سو	موم
-----	----	-----

پاشا اون آپارار آتام موم آلار سونا توت آلار
آنام آتا سامان آپارار

شار	تار	ماشا	پول
-----	-----	------	-----

شارلار	تارلار	ماشالار	پوللار
--------	--------	---------	--------

او و اون پول موم

پاشا اون آپارار

خ خ

خورما

توخ	حال	خورما
آخر	خالا	شاختا
پالتار	خاشنخاش	نوختا

سو آخار خالا خورما آلار

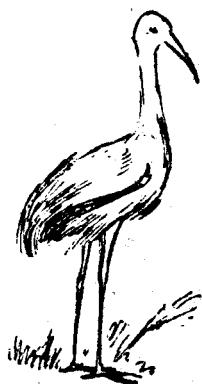
آقام آناما پالتار آلار

خ خ توخ حالا خاشنخاش

حالا خورما آلار . سوا آخار

د

دورنا

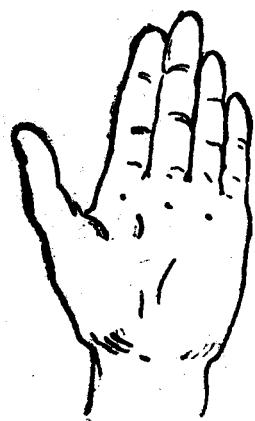

داداش	او دون	شاد	اود
پولاد	دانان	دالان	آد
دوشان	داش	دورنا	داد
مامام او دون آلار		داداش دانا آپارار	
پاشا اوردا او لور		پولاد دانا تو تار	

دو او دون دانا داداش

• داداش دانا آپارار

ال

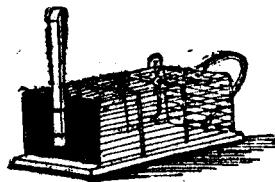
قر	آلما	من	ال
نم	دن	سن	ات

من داداشا توب آتارام او تو تار
آنام آلما آلار خalam ات آلار

آتے ال دن ات من

٤٥

تلە

نەزە	شلە	دەدە	درە
لې	تىپە	تلە	پىرىدە

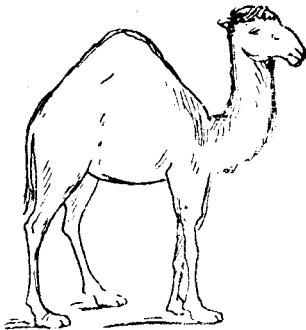
ئەندەم منه توب آلار. دوھ شلە آپارار.

دانما درەدە او تلار. آنام لې آلار

هە درە شلە لې

ئەندەم منه توب آلار. دانما درەدە او تلار

و

دوه

خاور	لاواش	دوه	اوو
داود	دوشان	تالوار	داوا
انور	نوه	شالوار	وار

اور ادا دوه وار . داود دوشان وورار .

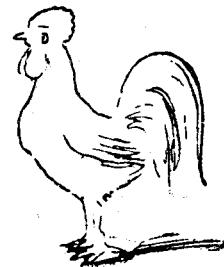
نه نهم لاواش آلار . آتم منه شالوار آلار .

ووو دوه خاور واود

نه نهم لاواش آلار . آتم منه شالوار آلار

ز

خوروز

خوروز	دوز	آز
آزاد	تازا	ساز
زمان	اووزون	خز

دامدا خوروز وار. آزاد تازا پالتار آلار.
اوردا اووزون تخته وار. دوز شور اولار.

زوز خوروز آزاد خز
آزاد تازا پالتار آلار.

ق ق

قا

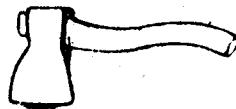
منقل	قمر	قار	قا
دودا	قره	قلم	قوش
پاپاق	قان	قوناق	قند

او تلاقدا قاز وار. قمر قاز او تارار. آتام منه قلم آلار.
اور ادا قره آت وار. آزاددا قلم وار. منقلده او دوار.

ق ق قاز قوناق قلم منقل
آتام منه قلم آلار. منقلده او دوار

ب د

بالتا

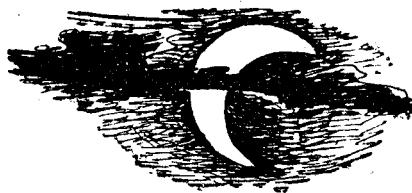
بول	بابا	باش
بوش	بالا	بال
بوشقاب	بالتا	بوز

بابام خوروز آلماز. نهنهم بال آلار. من آلمآ
آلارام. پاشا قارپوز آلار. بورادا بول قارپوز وار.

ب؛ باش بال بُشْقَاب

بورادا بول قارپوز وار

ی ی

آی

بایرام	یول	آی
بایداق	یای	سای
یومورتا	یوخ	تای
پارپاق	دای	پای

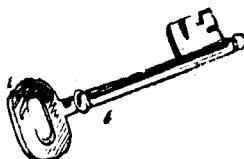
بايرامدا آتم منه پالتار آلار. ننهنم یومورتا آپارار.
انور پول سايار، اوردا تای وار. یولدا قار وار.

ی ی آی یول یای

بايرامدا آتم منه پالتار آلار

چ چ

آچار

چو خور	چای	چال	ساج
چای دان	چپر	آچار	چول
چنه	سرچه	چمن	چورک

بايرامدا سونا ساز چالار . داداش او خويار آزاد
اوينار . قوناقلار ال چالارلار .

چ چ چاي ساج چمن چنه

بايرامدا سونا ساز چالار

ى ي

آرى

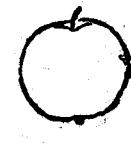
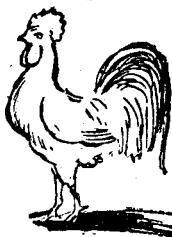
آلتى	آلير	آرى
چاتير	آتير	ساري
بازير	ساتير	دارى

آنام شال آلير . پاشا - توب آثار . آتم آناما پالتار
آلير . قارداشيم ماشين آپارير . نهزم لامپاني
يانديريير . بابام داري ساتير .

ى ي آرى آلتى ماشين ساتير
قارداشيم ماشين آپارير

فاشیق

خوروز

ایاز
یاقوت
یشار
یولداش

بالیق

یاز
یای
پایز
قیش

آلما

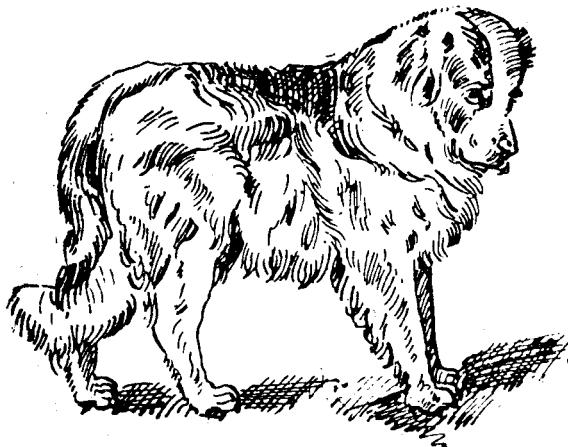
خوروز
اووزون
تازا
دوشاب

قویون
باشماق
بايرام
بایداق

اسدهه قلم وار . داود بالیق تو تار . یاقوتین تازا
پالتاری وار . داداشین آر اباسی وار
قیشدا سویوق او لور

چالیشان شاد اولار

ا ي ي ي

ایش	ايلان	واي
ایل	ايرى	خليل
ایپ	ایقى	يننا
هيل	زلى	ييمها
ديل	زمى	سليم
تير	شيران	درزي

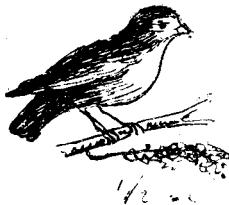
ايت

بىزدە ايرى ناروار . خليلين ايشى وار .
شىرىن آلما دردى . سارا پالتارىنى سردى .
ساقچىنى دارادى .

ا ي ي ي ايش ايرى خليل
ساچىوی دارا باشىوی تىزىخالا

اوچار - اوچماز

اویون

- آت اوچدی
- اوچماز

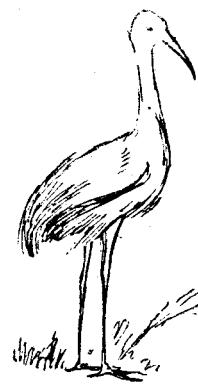
- اوچدی - اوچدی
- اوچدی
- سرچه اوچدی
- اوچری

- آری اوچدی
- اوچدی

- ایت اوچدی
- اوچماز

- دورنا اوچدی
- اوچدی

تاپماجا

قاناٹی وار اوچا بیلمز
قورودادا قاچا بیلمز

او و

او زوم

سنبل

اوج

پسته

اوز

مشتری

یوز

بلبل

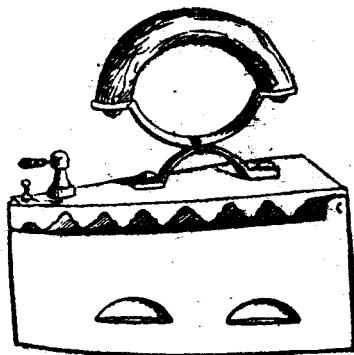
او تی

پسته ال . او زینی یودی . زری پالتارینی
او تیله دی . او نلار چای ایچدیلار . سلیم ده چای
ایچدی . او شاقلار در سلرینی او خودیلار .
سونرا دا یاز دیلار .

او ^۹ سنبل بلبل او زوم

ر باب در سینی یاخشی او خویر

اتو

چای

یارپاڭ

چوبان قويون او تارير . قوزيالار چمندە او تلاير . قويونىن ئى دادلى
او لور . قويوندان چو خلى يون قير خير لار . قويونىن يونى يو موشاق
او لور . يوندان ساپ قاييرلار . يون پالتار ايستى او لور

يون پالتار ايستى او لور

ج ج

جو جه

قوجا	اوچ	جام
باچا	ساج	جان
اوچا	اوماچ	جيپ
بالاچا	اوچوز	آجي
جليل	جواب	جوراب
جمشيد	باجي	جوان

بورا دا چو خلی جو جه وار . جليل جو جه لره
دن سپدي . جو جه لر دنه دی . تو يو قدا دنه دی .
سو نرا جو جه لری يانيينا آلدی چمنه آپاردي .

ج ؟ ساج جام جيب

جليل جو جه لره دن سپدي

ك ك

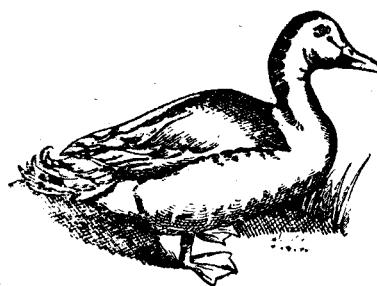
پېشىيەك

شال	شکر	تك
سیر کە	كلم	توك
كرييم	كيرپى	يوك
كاميل	كلذك	كىچىك
كبيرى	كېنهنك	زيرك

بو پېشىك كرييمىندر . پېشىك سىچان تو تور .
 او نين تو كى يوموشاقدر . آدى مستاندر .
 مستان چوخ زىر لدر . پېشىك خور . خورلا ياتير .
 او نون ايىكى بالاجا بالاسى وار .

ك ك پېشىك زىر كىلىك
 پېشىك سىچان تو تور

ئۇ و

ئوردىك

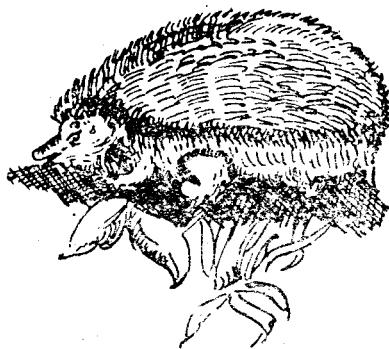
کومور	خورك	ئوردىك
کورپى	چورك	ئو كوز
کوتوك	کومك	ئورتوك
بویوک	کوپوك	کوك

ئوردىك سودا او زور . بىزىم ئوردىك كوكدوو
آتام دوردى ئوردىك ووردى . آنام خورك پىشىرىدى :
ئو كوز چىمنىدە او تلاير . كىندىن يانىندا كورپى وار .
بۇ كورپۇدن آداملار كېچىرلەر .

او و نوروك ئوكوز كورپى

آتام دورو نوروك ووردى .

آنام خورك پىشىرىدى

گیرپى

هوا لار سو يو مشدی . كيربى بونى باشا دوشدى گزدى ؛ دولاندى ؛
بىر يووا تابدى . يووا ياخشى ايدى آنجاق كيربى ايچون يورغان دوشك
يوخ ايدى . كيربى گزىب بىر قدر يار باق تابدى . ۋوزىنى يئرە يېغىب
يار باقا لار بىن اوستىمندە آغنا دى . او نىن ايگىنە لرى يار باقا لار دولنى . كيربى
يو كىنى يو واسىندا داشىدى و ۋوزىنە يورغان - دوشك دوزلىنى .

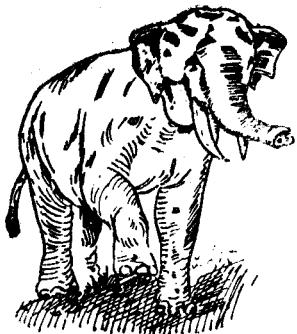
خوروز

آی پیشگی قان خوروز !
گوزلری مرجان خوروز !
سن نه تئزدن دورورسان ؟
قشریب بانلا ییرسان ؟
قویما ییرسان یاتماغا
ای جانیم مستان خوروز !

تاپماجا

گلیردیم بند دن
سنس و تردی کنددن
آغزی سومو گدن
ساقهالی اتدن

فیل

ف ف

فریده	بافتا	فرش
فنجان	فامیل	فنجان
واقف	رفیقه	فیل
دفتر	فایتون	فیر-فیرا

فریده‌نین دفتری وار . او نین دفتری تمیزدر .

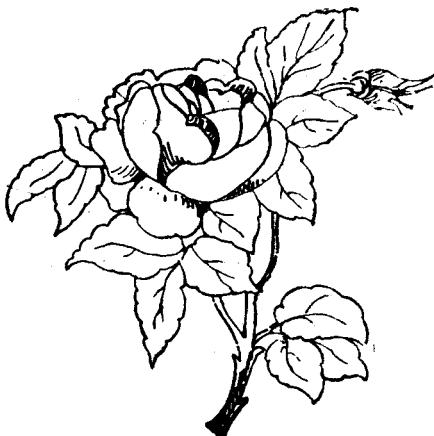
رفیقه قاوال چالیر . واقف تار چالیر

فیل چوخ بویوک حیواندر

ف ف فیل دفتر واقف

دفتری تمیز خلا

گی گ

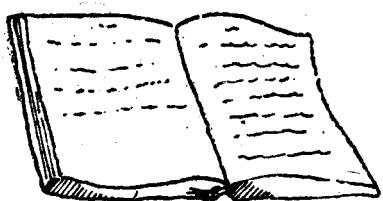
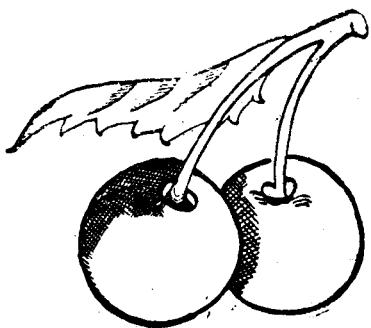
گلزار	زنگ	گون
گلملی	رانگ	گوج
گلزار	پانگ	گوز
گیلاس	فشنگ	گلاب
گلدان	تفنگ	گمی

گل

چېنده ونګلی گلملر آچوامېشدر . گلزار گل دردی .

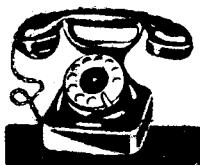
گلاری آناسینا آپاردى . آناسیدا اوナ گیلاس آلدى .

گ گ گ گل رنگ کوز

کتاب

گیلاس

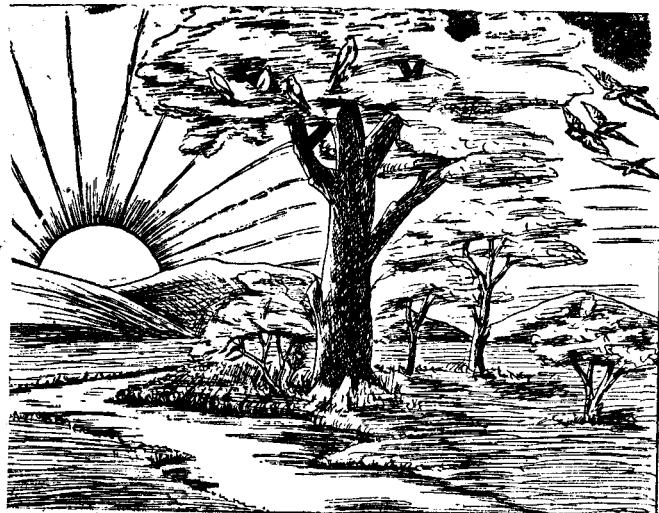

تلفون

کتابی او خویوروق . تلفونلا دانیشیریق .
دفترده یازیریق . جامدا سو آپارروق

شی تو تور هریانی
گزر بوتون دنیانی . (رادیو)

غ غ

باغ

باغیش	آغیز	آغ
اوغلان	آغاچ	باغ
باغبان	باغون	باغ
بورغان	فارغا	داغ
سوغان	بوغدا	ساغ

بو باغدر • باغدا چو خلای میوه آغاچی وار • میوه یایدا و پایزدا
او لور • ایندی پایزدر • بیز بازا گزمگه گلدیک • آغا بلازین بار پاغی
سارالیب تو کو لور • باغین باغبانی حسن کیشی ایدی • او بیزه آلاما و
امروز باغیشلا دی •

ع غ باغ باغبان آغاچ

آغاچلارگی قورویون

أَدْنَى

أَوْ

تَلْ		بَشِل		أَنْو
تَلْز		سَشِل		أَنْل

بو أَنْو بَيْزِيمَدَرْ ٠ نُوزِي دَه بَير هَرَآبَه دَرْ ٠ مَن يَوْخُودَان دُورُورَام ٠
بَيْزِامْ كَوْجَه أَنْلَى دَگَلْ ، دَارَدَرْ ٠ أَنْلَى كَوْجَه يَا خَشِي اوْلُور ٠ يَا غِيش
يَا غَانَدا كَوْجَه لَرْدَن سَنْلَ آخِير ٠

اَنْزُ اَنْو سَنْلَ تَلْ
اَنْلَى كَوْجَي . سَنْلَ كَوْجَي

ز

ازدر

ازدر بیزه گلدی . او نین روزنامه سی واردی
روزنامه ده یاخشی شکللر چکیلمیشدی . بیز شکللر ده
با خدیق . ازدر روزنامه در . بیزه مقاله لر او خودی .
بیز ده قولاق آسدیق .

مرر ارور

اژدر کتابدان بیزه یاخشی حکایه او خودی

ض ض

راضى خور قبض عريشه ضعيف حاضر

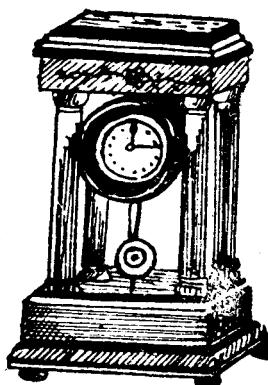
عزيز مكتبه عريشه وئردى . اونى مكتبه
قبول انتديلر . سحر لورزش اندەنин جانى
ضعيف اولماز ساغلام اولار . درسيوی
ياخشي حاضرلا !

ض خ راضى قبض عريشه

چالىشقا آدام ضرركىمەز . ھامىدا اوندان راضى قالار

ع ع ع

ساعت

علی	معرفت	عاجز	عالیم
عزیز	سرعت	عادت	عائله
معاش	اعلا	جمع	عجب
ساعت	معدن	عرب	عدد

من سحر ساعت آلتیندا دودورام . ال او زیمی یو بودام .
چای چود کیمی یثیرم . سونرا مکتبه گندرم . مکتبده منیم
دوستیم چو خدور . علی ، عزیز و عادل منیم دوستلارمدد .

ع ع ع سرعت جمع معدن

او تو موبیل سرعتله گنیدیز

ذ

آذر بایجان

کاغذ	ذا کر
ذهن	عذر

من آذر بایجاندا یاشایرام . کاغذدا یازی یازارلار . درسه
فکر و نرمک ذهنی آچار . عذر سیزدر ، بوراخما !

ذا کر آذر بایجانین بویوک شاعریدر .

ذ کاغذ ذهن
ذا کر آذر بایجانین بویوک شاعریدر .

ط

طاوس

طاوس	طبعی	طبع
طوطی	طرف	طرفان
طیعت	ظرفدار	ظاهر

طاوس گوزل قوشدور . طوطی قوشینا دانیشماق انو گره دیرلر .
بیزیم پئرلرین طبیعی گوزللکلری چو خدر .
ظاهرین طوطی قوشیسی وار .

ط ط ط طاوس طبیعت

آریق طمع باش يارار

ص ص

صاحب	صادر	تصديق	خالص	صندل
صريح	صائب	مصلحت	شخص	صنعت
صفاف	صادق	قصاص	ناقص	صفحه

میرزا علی اکبر صابر آذربایجانین بویوک شاعریدر .
صادق صحنه ده صابرین شعریندن او خودی .

ص ص ص ص صاحب تصدیق صاف

صبرایله حلوابیشه رای قوراسندن .
بله سن اطاس اولار توت یار پاغدان

ظ

ظفر	ظلم	حافظ
كاظم	ظالم	نظر

كاظم درسینى ياخشى او خويور . ظفر قوچاق او شاقدور
ظلم ائوي برباد اولار .

ظ ظ ظ ظ حافظ نظر

ظلم اليمه آباداولان ، عدل يله برباد اولار

ث ذ

ثابت ثروت ، مثل مثقال

ثابت ستاب او خويور . كاظم ، صادق و ظفر قولاق آسييلار .
كتابدا سوزل مثللر وار .

آنالار مثلى : دالдан آتيلان داش توپوغا دىھار

تىشلىك -

ملت طياره جدى ذره ضد مطلب
مظفرو معلم بزاز قصاب

ايшиوه جدى باخسان ذره قدر ضرر گورمه زسن .

طياره هوا دا او چور . مطلب ايله مظفر گوزل شكل چكمك
باشاريلار .

ايшиوه جدى باخسان ذره قدر
ضرر گورمه زسن .

ا ب پ ت ث ج چ ح خ
و ذ ر ز ژ س ش ص ض
ط ظ ر ع غ ف ق ک گ ل م
ن و ه ی .

وْطَنْ نَغْمَهَا سَى

گۈزل وْطَنْ، گۈزل وْطَنْ،
خَدِمْتِيَّنْدَه دُورْمَشَامْ مَنْ !
اوْشاق دَگْل، اِيْكِيَّتْ شِيرَمْ
بُو گُونْ، صَبَاحْ بِيرْ عَسْكَرَمْ .
لاِيلَاسِينْدَا آنَامْ مَنْه
بَئَلَه دَئَمِيشْ دُونَه - دُونَه :
«بِيرْ آنَانْ مَنْ بِيرِي وْطَنْ،
يادَدا سَاخْلا بُونَلَارِي سن
جانِينْ كِيَمِي سَئُو وْطَنِي
او بَسْلَه مَشْ اوْغُول سنِي ،

چاققال و خوروز

بیرخوروز آغاچا چیخیب بانلادی . چاققال آغاچین آلتیف کسمشده .

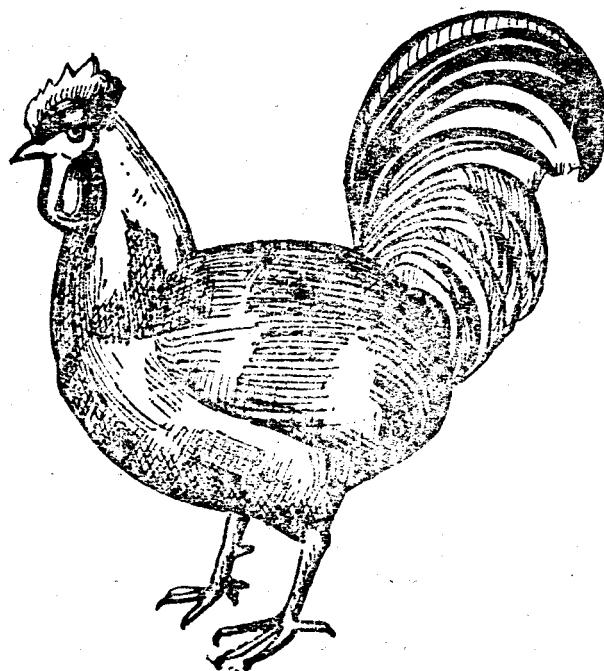
خوروزین بانلاماسیف ائشیدیب دیدی :

- آی خوروز قارداش آشاغی هوش بانلا !

خوروز بیزده بانلادی !

- آی چاققال بابا ! بیر آذ کوزله . قوی آلا باش ایت یوخیدان

دورسون ، او ندا آشاغی دوشہ رم چاققال ایت آدیف ائشیدیب فاچدی .

ح >

حکیم

حمدید

حکیم

حسن

حمام

حلیمه

سحر

حسین آن اسی حمید کندده یاداییر . نوزی شهر ده
یاشاییر . خالاسی حسنی ساخلاییر . او مکتبده او خویور .
حسن آنا سینا مکتوب یازدی .

هر بان آتا

سون کند وہ ایشلے ھر سن بیرون بری دولاں بری
من او خویارام ، ایشلے میب سنہ کوکن او لارام
مایدان سیزہ سلام ! حسن

ح ح ح ح ح ح ح ح

۴۵۵

شهر

هوا

هفر

قهرمان

هاشم

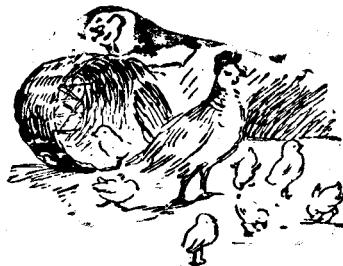
آه

پناه

تبریز شهری بویو کدر . بیز شهرده یا شاریق .
 کوچه لردہ او تومویل و آرایا وار . کوچه لردہ
 آدام چو خدر . شهرده مکتب وار . شهر میزه
 هله چوخ مکتب لازم در .

۶۵۵ - هوا شهر پناه

شهر میزه هله چوخ مکتب لازم در

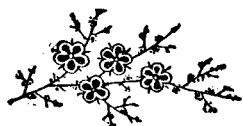

آلا جو جه

ظریف قانات، ساری دیمدىك
دن آختارار، ایدر جىك. جىك!

تازا چىخىش يومورتادان
بوى بالاجا آياق گىچىك.

آلا جو جه، آلا جو جه،
مرجان گۈزلى بالا جو جه
يئرى تئز، گىتىدى آنان
قالما، قالما دالا جو جه

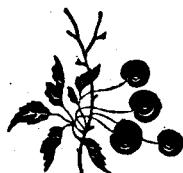
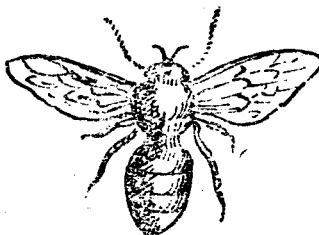
آری و قارغا

چای شیدیلق ایله آخیردی . چایین کنارینداکی آگاجدا بسیر قارغا
او نورمشدی . گوردی سکه ، بسیر آری چايدا بوغولور . قارغانین او نا
یازینشی گلدى .

آگاجدان بسیر يار باق قېرىپ چايدا آندى : آری يار باغىن او سىئىنه
چىخىب او چىدى .

تاپماجا

كىللەرن شىرە سورار ،
شانينا باللار يىغار .

کئچی

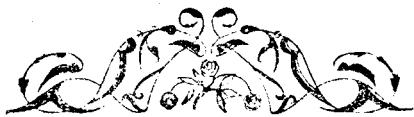
آلا ، بولا بوز کئچی
آی قوشا بوینوز کئچی
یالقیز گزیب دولانما
داغا ، داشا دیر مانما
بیر قورد چینخسا اورادا،
سن نه اندرسن او ندا؟
چوبان آچینچا گوزین،
فالار ایکی بوینوزین!

قىش او يونى

قىش كونى ايدى . او شاقلاار او يناماغا چىنخىدىلار . او نلار قار توبى
او ينابير ، بوز او ستييندە سوروشوردىلار . قولاقلارى قىزارمىشدى . كاھ
قاچىر ، كاھ يېخىلىر ، كاھ دوروردىلار . هامىدا بىر شادىليق وار ايدى . توپا
قويروق آلا باش دا يازلارىنچا فاچىر ، هردن بىر هودوردى او شاقلاarda
اونى حرصىندىرىر ، كولوشوب قاچىردىلار .

قیش

من گلندە یاغار قار
مندە مین جور اویون وار .
شیرین قار - قار اویونى
سەوەر او شاقلاڭ بۇنى
مندە نەلر وار نەلر
سەوەر منى نەنەلر
کۈرپەلر دە بشىڭىدە
سەوەر مستان پېشىك دە
سویوق قیش آخىامىدا
ایستى پېچىن يانىندا
ناغىل دىيەر نەنەلر ،
 قولاق آسار نوھ لر .

سن ده بو ایشلری گور ور سنه ؟

۱ - من سحرلر ورزش اندیرم

سن ده اندیر سنه ؟

۲ - من بدئیمی سویوق سو ایله ایسلامش

دستمال ایله سیلیرم

سن ده اندیر سنه ؟

۳ - من او زومین، بوینمین، قولاقلاریمین،

باشیدمین، الیمین تمیز لیگیمه دقت اندیرم

سن ده اندیر سنه ؟

۴ - من آخشم باش ماغیمه، پالتاریمی تمیز له بیرم

سن ده تمیز له بیر سنه ؟

۵ - من کتایمی و درس شیلر یمی آخشم دان

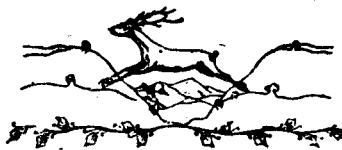
حاضر لا ییب، کیفه ییغیرام

سن ده بئله حاضر لا ییرسانمی ؟

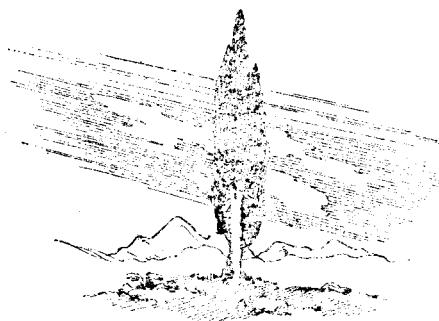
آتالار سو زى

نه اگرسن اونى يېچىسىن
 ئورتىلى بازار دوستىليغى پۇزار
 نه تو كرسن آشىوا ؟ او گىلەر قاشىغۇوا
 قوشىيە أمىد اولان ، شامىسىز ياتار
 حلوا حلوا دئمك ايلە آغىز شىرىين اولىماز
 نوزى يېخىلان آغلاماز
 آتىلان اوخ گىرى قايتماز
 آغاج بار وئردىكىجه باشىنى آشاغى تو تار
 ايشلەمهين دىشلە مز
 دوستىين مىن ايسە آز - دشمىن بىر ايسە چو خدر

ساغلامليق

انسان نۇز ساغلامليقى ايچون تميز هو آلمالى ، سوبوقدان
ئوزىنى گوزله مەلى و قاعده ايلە يشىك يشىد . تميز هو چولارده ،
آغاچلىق و آچىق يئرلارде او لار . هر سحر و آخشم قابىسى و بىنجرەلرى
آچىب ، او تاقلارىن هواسىنى تميزلەمك لازىدر .
سحرلىر يوخودان او بانان كىمى ياتاقدان نۇز آباغا قالاخماق لازىدر ،
آخشاملاр ئۆز يائىب ، سحر ئۆزدن دورماق فائىدە ليدر .

يئمك و قتى

بىتدى بوتون او ييونلار
يا خشى اشتىهامىز وار .
آلمىا نىمچە دن آشدى .
تئز منه ياخينلاشدى ،
دئدى - گل منى دىشلە
دئدىم كە ، - من بو دىشلە
را ضيلا شهارام ، آلمىا ،
چوخ چىغىر - با غير سالما
دايان پلووى يئيم .
سو نرا سنە گل دئيم .

سیچان و دوه

بیر سیچان چولده بیر دوه يه راست گلادی ، د بشی ايله
دوه نین افساريندان چكمگه باشلاadi . دوه دينمه ز - سو يله مهaz
سیچانين دالينجا گنديردي . سیچان گندب بير دشبيكه گبردي
و دوه نى ده بورا چكمگه چاليشدی .

سیچانين هو ايشيني گورهن دوه دندى : يا قونافيوا گوره
اطاق تدارك ائت و يا او تاغيووا گوره قوناق چاغير .

باليق اووي

جمشيد ايله آزاد باليق اووينا گىتىدىلر . اونلار چنگالى
چايان آندىلار . آزادىن چنگالى تىرىپندي . جمشيد ياشجا
دندى : چنگالى چك ، باليقدىر ! آزاد چىكدى . چنگلا باليق
ايليشمىسى . اونلار بىر نىچە باليق تو تىپلار . آناسى باليقلارى
بىشىرىدى . هامى بىر يىرده ناھار ائىلەدى .
باليق سودا اوزور . او ، دربادا و چايىدا اولور . باليقين
اتى دادلى اولور :

گوره

قوجا باغبان ايشه دايانما يير آن
 ايشه ين ال باغچا گوره بار گوره
 بو بللیدر سعى ائمه سه باغبان
 آلما گوره ، هيوا گوره ، نار گوره

* * *

بهاردان يارانير هر لاله ، هر گل ،
 مرامه يشنه رسن ، غم يشمہ کونول
 چون هر زمان قيشين سونيندا ببلل ،
 لاله لى ، سببللى يير بهار گوره

آتالار سوزى

هر شىئين تازاسى ، دوستىن كەنهسى
يانان يئردىن توستى چىخار
تك الدن سس چىخىماز
حرگت سىلدن ، بىرگت مندان
آت ئولەندە يېرى قالار : آدام ئولەندە آدى
قوردى تو گىنى دە گىشەر ، خاصىتىنى دە گىشەز
وجدانى او لمایانىن ايمانى دا او لمائىز
آخر كى پشىمەنلىق فائىدە وئرمەز
عقل ياشدا دىگل ، باشدا دىر

ملا نصرالدینین قازانی

بیر کون ملا نصرالدین فونشیدان بیر قازان امالت ایسته دی ؟
فونشی نه قدر بهانه گتیردیسه ، ملا ال چکمه دی . آخردا قازانی
آلیب آپارده . ایشینی فورتارده . سوارا قازانین ایچینه بیر بالاجا قازان دا
فویوب صاحبینه قایتارده . قوشیدسی تهجب ایدبب سورو شدی :

— ملا بو قازان نه در ؟

ملا جواب وئردى :

قازانین دوغدی .

فونشی سه وینیب قازانلاری آمدی .

بو احوالاتدان بیر قدر کئچدی . بیر کون ملا کئمه همان فونشیدان
بیر بويوك قازان ایسته دی . بو دفعه فونشی دبنمه ز — سریله مه ز قازانی
ملا يا وئردى . ملا قازانی آلیب آپارده .

بئش کون کئچدی ، قازان کلمه دی . اوں کون کئچدی قازان
کلمه دی ، بیر آی کئچدی ، قازاندان بیر خبر او لمادی . آخردا فونشی
کاب گتیرمه دی ، ملا دان قازانین نئجه او ایدیغینی سزرو شدی .
ملا قاش قاباغینی آورشودوب بئله جواب وئردى .

- باشين ساغ اولسون قوشى قازابن نولدى .

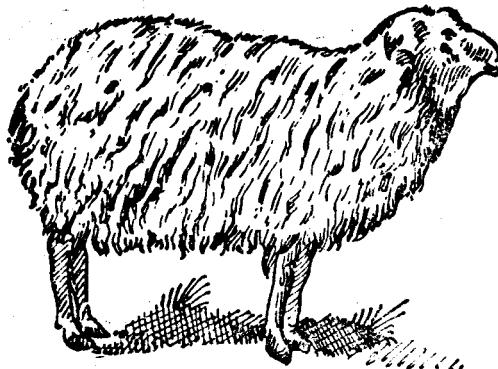
قوشى آجىقلى - آجىقلى :

- قازان دا نوله رمى ؟ دىدى

ملا دا :

- بس قازان دا درغارمى ؟ دئې جواب دئردى .

قوزى

يىر او بادا گوazel قوزى ملەر ، ملەر قاچار دوزى
 آناسىن آختارار گوزى
 دئديم قاچما گوazel قوزىم ! سنى من بىسله رەم ئوزىم .
 قويونلارى چوبان يىغار ، قوجا نە گلىپ ساغار
 قوزى ملەر دوروب باخار
 دئديم : قاچما گوazel قوزىم ! سنى من بىسله رەم ئوزىم .
 آناسىنى قوزىم گورەر ، آياقلارين يېرە دىرىھەر
 مەمە سىنى تاپىپ امىھەر
 دئديم : قاچما گوazel قوزىم ! سنى من بىسله رەم ئوزىم .

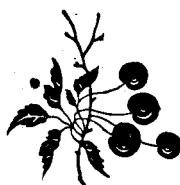

اصلان ايله ايکى ئو كوز

چمندە ايکى ئو كوز او تلایيردى . بىر اصلان بولالارا هجوم ايتدى .
ئو كوزلر دال - دالا دەرىپ بويۇزلارى ايله اصلاننى قۇرۇپ يىلار . اصلان
بۇنى كوروب حىلە دن سواى چارە بىلەمە دى .

بىر آزدان سونرا ئو كوزلر دن بىر بىنه باۋاشىپ دەندى : عزىزىم ' بۇ
كوزل چىنى سە باغىشلادىم ' آنجاق او ھۆز ئو كوزىن دالىنچا دوشىم .
عقلسىز ئو كوز اصلانىن حىلە سە آلدابىب ' و فالى بولداشىنداش
ال چىكىدى .

اصلان فرستى فوت ائتمە يىبب ' اول بوز ئو كوزى سونرا دا
بولداشىنى پارچالادى .

قوجا باغبان

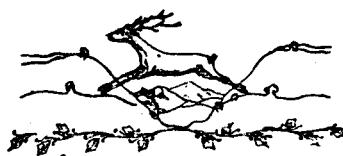
بىر كون بىر باغبان باغدا كرده كان اسکيردى . بىر جوان اونى
گوروب هئى كه : « آى عمى ؛ بو نه زحمىلدر كه ؛ عېت يېرە چىكىرسن ؟
بو كرده كان آغاچ او-وب بار وئرە آنه دك يقىن سىن بو دنيادا
قاڭما باجا قاسان » .

قوجا باغبان باشىنى قالدىرىپ جوانا دەندى كه : « اوغلۇم ؛ انسان
كىركەن ئىزى اپچون چالىشماسىن ؛ ۇوزكەلار اپچون دە چالىشىسىن . هر كاه
بو آغاچلار بار وئرەن دك ساغ قالارسام ، زحىتمىن مىوه سىنى ۇوزبىم دە
ئىئىه رەم ؛ بوخ ۇولرسەم ، ۇوزكەلرى يئىيىب منى باد ايدەرلر » .

آیى و شىير

لىل بىر اولوب بىر آىي بىر شىر اىلە ،
 او لا دىلار دوشانى تدىر اىلە .
 او لمادىلار راضى اونى بولمگە .
 چىخىدى ايش آخىر ئولوب ئولدورمگە .
 چىنگىھە دىلەر ، دىشلە دىلەر ، دىددە دىلەر ،
 بىر بىرىنى آل قانا غرق ائتدىلەر .
 ئوزلىرىنى طاقىتنەن سالدىلار ،
 هەر بىرى بىر سەمته دوشوب قالدىلار .
 تو لىكى او زاقدان گوروب او حالتى ،
 يىلدى كە يوخ هىچ بىرىنىن طاققى .
 گىلدى گو توردى او وۇي ايتدى فرار ،
 حىرت اىلە با خدى دالىنجا بولار .

آتالار سوزى

هېچ كس ئوز آيرانيما تورش دئىھەز .
آدام آداما گر گدر .

يولداش، يولداش ايلە تن گرك، تن او لماسا
گئن گرك .

گوز گورمه ۋىسە، اوز او تانماز .
بىر تىكەن بىلەمە يەن، مىن تىكەننى دە بىلەمەز .
آغىر او تور باتمان گل .

نە ايستەرسەن باجىندان، باجىن ئولور آجىندان.
بو گونىن ايشىنى صىاحا قويىما .
باشقاسىنا قويى قازان، ئوزى دوشەر .

مکتب دوقتوري

دل آرا هر کون مکتبىمن گلنده گوروب - ايشيند يكلرينى آناسينا
دايشاردي . آناسى دا دقتله قولاق آساردى . بير گون كىنه مكتبدن
كليب ناهار ائتمشدى . آناسى سوروشدى :
- قىزىم ، بو گون نه ئوڭره نمىسن ا
دل آرا دىندى :

بو گون قلاسمىزما دوقتوري كلمشدى . بىزى معابىنه ائتمى هر
بىرىمىزى ترازى دا چكىدى . بويومىزى ئواچدى . من هاميدان آغىزى
كلىدىم . بويوم دا هاميدان اوجا اولدى . دوقتوري پالازارىدىن تميز اولماسىيف
بىكىنى . منى تعرىفغا دى . من ده چوق شاد اولدىم . قلاسمىزدا اىكى
هفر گوزى آغزييان چىخدى . دوقتوري اونلارى آيرى اوئورتىدى . تاپشىرىدى
كە ، هر گون اولىن يائىنا كىتىدip گوزلارىنه داوا ئوكدىرسىنلار .
من معلمدىن خبر آلدىم

- دوقتوري اونلارى نه اىچون آبرى اوئورتىدى
- معلم دىندى :

- اونلارىن گوزلرى مرىضىدر . سىزىن يانىۋىزدا اوئورسالار ' مرض
سىزىن ده گوزلۇيىزە سرأيت انده ر .

ایتیین و فاسی

عادلین ایتی ناخوشلامشدى . عادل اوینىن آلبنا
قىزىز اوت دوشىدە ، سو اىچىرقدى بىر تىچەگوندن
سۇفرا اىت سا غالدى . عادل هىنئە گىندىدە اىت
ده اوئنلا گىنديردى .

بىر گون عادل باليق تو تماغا گىنتى . آيا فى
سور و شوب چايى دوشىدە . بوجولماغا آز قالىمشدى
كە ، اىت ئوزىنى چايى آتدى . عادلى سودان
چىپخار تىدى .

قوشلار

قارانقوشلار ، آقوشلار
 گاه يئرده ، گاه يسۋادا
 چىخ گىتمە يىن او زاغا .
 ئىزى غەمگىن ئىتمە يىن
 يو خسا كە سىر ئەدىرسىز ؟
 واى ، سىلىرى ڪىسىلىدى
 من ئىشىتدىم باياقدان ،
 سىز يىن يئرلىرى سو يوقدر
 قىشدا يېزە خوش گىله ر
 يير قار ، ياغىش آز اولسون
 سىزە گۈزەل نەمە جات .

قوشلار ، قوشلار ، آقوشلار
 جە - جە وورۇن بورادا ،
 قەلىن بوتك بوداغما ،
 آقوشلار يام ، گىتمە يىن
 قوشلار نىچىن گىندىرسىز ؟
 قوشلار قاچدى اكىيلدى ،
 يير سىن گىلىرى او زاقدان ،
 سو يلەر كە ، قىش يو ووقدر ،
 وار اىستىجە ئولكە لر ،
 صىر الله قوى ياز اولسون ،
 قوشلار گىتىرەر سوقات ،

آللانمایان ئو کوز

بىر اــلان بوــرك بــير ئــوكوزى پــارچــالاــيىــب يــشــلــكــ اــيــســتــهــ يــيرــدىــ .
لاــكــن اوــندــان قــورــخــورــدــىــ . اــصلــان حــيلــهــ دــن باــشــقا چــارــهــ ئــابــمــادــىــ .
بــيرــگــون اــصلــان ئــوكــوزــهــ يــاناــشــيــب دــئــدــىــ : عــزــيزــيمــ ، بوــكــشــجــهــ بــيرــكــورــپــهــ
قــوــزــىــ قــرــيــانــ اــيــلــهــ مــيــشــمــ ، كــئــدــكــ منــهــ قــوــنــاقــ اــولــ .
ئــوــكــوزــ اوــ دــعــوــتــىــ قــبــولــ اــئــدــهــبــ ، اــصلــانــ اــيــلــهــ بــراــبــرــ اــصــلــاــلــىــنــ ســاــكــنــ
اوــلدــيــغــىــ يــئــرــهــ كــئــتــدــىــ . ئــوــكــوزــ اوــرــاــداــ بوــيــوــكــ بــيرــقــازــانــ اوــلدــيــغــىــ
كــورــوــبــ كــئــرىــ قــايــىــتــدــىــ وــقاــچــماــغاــ باــشــلاــدــىــ .
اــصلــانــ ئــوكــوزــينــ قــاــچــدىــيــغــىــ كــورــوــبــ چــيــغــيــرــدــىــ :
ــ آــىــ ئــوكــوزــ هــارــاــ قــاــچــيرــســانــ ؛
ئــوكــوزــ جــوابــ دــئــرــيــبــ دــئــدــىــ : چــونــكــهــ بــورــاــداــ كــورــدــيــكــيمــ بوــيــوــكــ قــازــانــ
قــوــزــيدــانــ بوــيــوــكــ بــيرـ~ـ حــيــوانــ اــبــچــونــ اوــلدــيــغــىــنــهــ شــبــهــ مــ قــالــمــادــىــ .

دورنا

آی هوادا اوچان دورنا ،
 بیزی قویوب قاچان دورنا
 گئت خوش گلدىن ، صفا گلدىن
 گله جکسن هاچان دورنا ؟

گوك چمندە گزەن دورنا
 سو او زیندە سوزەن دورنا
 گل بیر گوزوم گورسون سى
 گللر ايلە بزەن دورنا .

گئتمە ، گئتمە ، گوزيم دورنا
 سنه وار بير سوزيم دورنا
 سەن گئندە ندە نئچە سەنین
 حىرىتىوه دوزوم دورنا ؟

قارغا و تولکى

قارغا بير تولکى بالاسمين گوزيف ديمديكله يېب چيخارتمشدى
 تولکى چوخ آجيقلانمىشدى . قارغا اينه دوشمىرىدە كە ، او ندان عرض
 آلسىن . چوخ دوشۇندى ، آخردا آخشاردىغىق تاپىدى او بىر دفعە قارغانىن
 گىلدىكىنى گوروب يئرە او زاندى ، ئوزيف ئولىلىكە قويدى . قارغا ائىلە
 بىلدى كە ، تولکى دوغىيدان ئوامشدەر . او چوب ياخينا گىلدى ، تولكىنىن
 ئىشىكە چىخىش دىلىپى ديمديكلە مىك اىستەدى ، اما قورخدى قارغا او لجه
 تولكىنىن قوبروغىق ديمديكلە يېب قاچدى . تولکى ئىپقىدا . قارغا
 يواش - يواش تولكىنىن آغزىنا طرف گىلدى كە ، دىلىپى ديمديكلە .
 سىن ، تولکى آنيلىب اونى توتدى .

تولكىنىن اورەكى چوخ يانمىشدى . او دەندى :
 - قارغا سن بالامىن گوزيف چيخارتميسان ، ايندى سى يان درد
 اىلە ئولدورە جىڭم .

قارغا يالوارماغا باشلادى .

- آ تولکى لەلە ، مەن ئىچە ئولدورە جىكىن ئولدور ، آنجاق .

دریایا آنما . سودان یامان قورخورام ، چونکه او زمک با جار میرام .

تولکی بو سوزدن سه و بیم دندی :

آهايا خشی اولدی' سفگرک ائیله دریایا آنام بلکه اوره کیم سویوسون .

تولکی قاجا - قاچا گشتیدی ، دریا کناریندا کی او جا قایانین باشیدنا

چیخدی . قارغا چونخ بالواردی :

- آزولکی لهله' امامدر' مف هالادین باشیدنا چهوبیر له اندبرسن

ائت ، اما سویا آنما .

تولکی قارغالین یالوار ماسینا با خدادی ، او نی قیادات باشی آشاغی

بورا خدی . قارغا :

« قاغ ... قاغ ... ائمه رک او چدی و قاباق طرفده کی قایابا فوندی .

تولکی کور پشیدمان با خیب

قارغا مدن حیله گرمش - دندی .

بىر او شاق

اوزمك يىلمه يەن بىر او شاق چايىدا چىميردى او، آز قالمشدى
كە بوغولسۇن . بۇ زمان چايىن كنارىلە، بىر كىشى كىنچىرىدى . او شاق
بۇنى گوروب چىغىرىدى : آى امان بوغولدىم ، كومك ئىدىن .
كىشى او شاغا مىدەت ائتمىگە باشلادى .
او شاق دئىدى : آى كىشى ! اول منى بوغولماقدان خلاص
ائىلە ، سونرا نە قدر مىدەت ئىدىرسەن ئىت !

مکتبه چاغیریش

آزاد ياتمشدی . آناسی سحر تئزدن دوردى . چای قویدى ،
يئەك حاضرلادى ، سونرا دا آزادى يوخودان بوجور چاغيرماغا باشلادى :

منىھم باغىھم ، بەھارىم ،
فڪرى ايشىقلەي اوغلۇھم !
مكتب زمانى گىلدى
دور ، ياراشىقلەي اوغلۇھم !
اي گۈزىھم ، اي جوانىھم !
گىئەت مكتبه جوانىھم !

گۈن چىخىدى ، صبح آچىلدى ،
قارانلىقلار قاچىلدى ،
پنجرە دن گۈن دوشىدى ،
او تاقلارا ساچىلدى .
اي گۈزىھم ، اي جوانىھم
گىئەت مكتبه جوانىھم .

آزاد جلد يوخودان دوردى . يويوندى گىشىندى ، يېئىب اىچدى
و مكتبه يولا دوشىدى .

مەھىئە

عزیز آذربایجان

سن ای متیم آنا یوردیم ، عزیز آذربایجانیم
بیر باخ ، سین هوسینله قانات چالیر طرانیم
بو در گشته سین ایچون حصر او لو نور دستانیم
یاشا منیم یوردیم - یو وام ، یاشا عزیز و طیم
یاشا آنام ، یاشا وطن ، یاشا منیم مسکنیم

قلم سین ، دستان سین ، وارلیق سین ، جان سین
آج تاریخی ورقه باخ ، شهرت سین ، شان سین
باقرخان تک قهرمانلار ، شانلی ستارخان سین
پاشا منیم باعیم - باغچام ، پاشا منیم گلشنیم ،
یاشا آنام ، یاشا وطن ، یاشا منیم مسکنیم

ازل گوندن سین ایچون یارانشد مر قلمیم
اگر من بیر پروانهیم ، سنسن چرانیم شمعیم
سن هرزمان یادا دوشین آزالیر دردیم ، غمیم
سنسیز ، یقین او چا بیلمه ز کونول طرانیم منیم
یاشا آنام ، یاشا وطن یاشا منیم مسکنیم

بىر چوخ ايللر بوندان اول، آندا دىلىمېزى ئور گىتمك اىچجون آذربايچان ملى معارفى طرفىندىن درس كتابلارى سيراسىنىدا نشر ائدىلىمىش بوكتاب ، او ندا او لان بىر پارا فنى نەقسانلار لابىلە ، دىلىمېزى خلقە و هامىدان آرتىق آذربايچان او شلاق لارينا درس و ئىرمك او غروندا گۇئورلموش بؤيۈك و شرفلى آددىم در . ايندىلىكىدە دىلىمېزى ئو گىرتمك اىچجون بوندان داهماڭ و تىرىشلى و داهماڭ كامل درس كتابلارى يازماق لازم گىلدىكى حالدا بوكتابى او بؤيۈك و شرفلى آددىمین بىر ياد گىسارى كىمى، خلقىمېزىن ايللر بوندان اول قوردوغى ملى معارفىن ياد گارى كىمى نشر ائدىرىيک. او زمان بوكتابىن سيراسىندا چاپ او لموش آيرى درس كتابلارىنىن تازادان چاپ ائدىلەمە سەتىن آرزو سىندا يېق .

۳۰ رىال